

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3362/2023
26.02.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници по тужби АА из ..., чији је пуномоћник Никола Динић, адвокат из ..., против туженог Народног музеја „Топлица“ из Прокупља, кога заступа Градско јавно правобранилаштво Града Прокупља, ради поништаја решења о престанку радног односа и враћању на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1113/2023 од 30.03.2023. године, у седници одржаној 26.02.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1113/2023 од 30.03.2023. године и Основног суда у Прокупљу П1 312/19 од 24.11.2022. године и предмет враћа Основном суду у Прокупљу на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1113/2023 од 30.03.2023. године, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Прокупљу П1 312/19 од 24.11.2022. године којом је поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду број .. од 30.10.2017. године које је донео тужени, обавезан тужени да тужиљу врати на рад и да јој призна сва права из радног односа и по основу рада и да јој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 160.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију из свих законом прописаних разлога.

Тужилца је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/2011...18/20 и 10/23 – др. закон, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да је ревизија туженог основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је уговором о раду од 31.07.2012. године, засновала радни однос код туженог на неодређено време на радном месту Парничне странке су анексима уговора мењале одређене одредбе уговора, а уговором о раду закљученим 13.10.2014. године, обухваћене су све претходне измене основног уговора. Поступајући по својој обавези прописаној Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, Скупштина општине Прокупље је на

седници одржаној 01.09.2017. године, донела Одлуку о измени одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему локалне самоуправе, којом је одредила да тужени има највише 20 запослених. На основу те одлуке, тужени је 19.10.2017. године, донео Правилник о измени и допуни Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места бр.549 којим је укинуо једно радно место и то радно место ..., на који је Председник општине наредног дана дао сагласност. Овај правилник није достављен на сагласност Министарству културе РС. Тужиља се негативно изјаснила у анекти за добровољни престанак радног односа, па јој је тужени 30.10.2017. године отказао радни однос због престанка потребе за њеним радом, уз исплату отпремнине и других примања из радног односа.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев усвојио, а другостепени суд побијаном одлуком ову пресуду потврдио, оценивши да је оспорено решење којим је тужили отказан уговор о раду незаконито јер је одредбом члана 19. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору прописан поступак за рационализацију у јавним службама и та одредба се не односи на друге организационе облике осим јавних служби. Ова одредба односи се на јавне службе из члана 2. став 3. Закона, односно на јавне службе којима је оснивач РС или која плате својих запослених финансирају из буџета РС, односно из доприноса за обавезно социјално осигурање без обзира ко је оснивач јавне службе. Одредбом члана 19. наведеног Закона се омогућава праћење спровођења акта о максималном броју запослених, због чега обавезу достављања акта о систематизацији на сагласност надлежном министарству имају оне јавне службе које имају обавезу рационализације, односно оне јавне службе које имају већи број запослених од оног утврђеног актом Владе. Како тужени припада систему наведених јавних служби, био је дужан да сходно цитираној одредби члана 19. Закона, пре доношења спорног решења о престанку радног односа прибави претходну сагласност Министарства културе РС као ресорног министарства на Правилник о измени и допуни Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места број 549 од 19.10.2017. године, јер поступање послодавца по одредбама члана 19. Закона, представља саставни део поступка рационализације и предуслов је пуноважности и законитости Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, а тиме и законитости отказног акта донетог у складу са тим правилником, па је спорно решење поништено и тужени, који је незаконито отказао радни однос тужили, на основу члана 191. став 1. Закона о раду обавезан да је врати на рад и призна јој сва права на раду и по основу рада.

Међутим, по оцени Врховног суда, овакво становиште се за сада не може прихватити јер због погрешне примене материјалног права чињенично стање није потпуно и правилно утврђено, на шта се ревизијом основано указује.

Наиме, Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр.68/2015...95/2018), одредбом члана 2. ставом 1. прописано је да се максималан број запослених утврђује по следећим системима јавног сектора: државни органи, јавне службе, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, а ставом 3. је прописано да систем јавних служби у смислу тог закона чине јавне службе којима је оснивач РС или које плате својих запослених финансирају из буџета РС, односно из доприноса за обавезно социјално осигурање без обзира ко је оснивач јавне службе. Чланом 19. истог закона је прописано да су у периоду спровођења рационализације у складу са одредбама тог закона, ради праћења спровођења акта о максималном броју запослених, организациони облици у јавним службама из члана 2. став 3. тог закона, дужни да акте о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места достављају на претходну сагласност министарствима у чијем делокругу се налазе послови за чије обављање су образоване јавне службе.

У овом случају, нижестепени судови су пропустили да утврде да ли тужени Народни музеј „Топлица“, спада у систем јавних служби из члана 2. став 3. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, односно пропустили су да утврде ко је оснивач туженог и из чијих средстава се финансирају плате запослених код туженог, од које околности зависи постојање обавезе достављања акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места на претходну сагласност надлежном министарству и законитост поступка у коме је донето оспорено решење о престанку радног односа.

У поновном поступку, првостепени суд ће, имајући у виду изложене примедбе, утврдити околности на које је указано овим решењем, а затим ће донети нову, на закону засновану одлуку.

Укинута је одлука о трошковима поступка јер зависи од исхода спора.

На основу изложеног применом одредбе члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић